

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Obrazy šlechtické války a násilí ve středověkých iluminacích

Studijní obor: Historie

Autor/ka práce: Bc. Lucie Jůzová

Vedoucí práce: PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D.

Diplomová práce Bc. Lucie Jůzové (76 ns.) se věnuje poměrně obtížnému tématu zobrazování války a násilí ve středověkých iluminacích, čímž navazuje na výzkum představený v autorčině bakalářské práci (na tuto práci autorka odkazuje v úvodu v pozn. 1, čímž se vysvětluje shoda zaznamenaná antiplagiátorským systémem). V rámci zvolené struktury práce směřuje od představení vybraných iluminovaných rukopisů k teoreticky laděným kapitolám věnovaným pojetí války a násilí v životě české šlechty a vyobrazování šlechty v iluminacích a konečně k analýze vybraných iluminací s použitím výše uvedeného teoretického aparátu v rámci zvolených tematických okruhů (válka, násilí, smrt, genderová specifika, mučení, víra). Obrazy jsou zasazeny do kontextu prostřednictvím písemných pramenů, v příloze jsou obsaženy jejich reprodukce. Ačkoli je z textu patrné autorčino úsilí o poctivé uchopení takto komplexního tématu, zůstává její analýza spíše na povrchu v rovině deskripce. V práci není zcela jasně zdůvodněna reprezentativnost vybraných obrazů ani zvolených analytických kategorií/okruhů.

V úvodu formulovaný cíl: „zprostředkovat ucelený pohled na válku a násilí v životě české středověké šlechty skrze svědectví dobových iluminací“ zní příliš ambiciózně, spíše jde o rozšíření našeho poznání v mezích daných zkoumaným spektrem pramenů (s. 1). Ačkoli práce přináší některé zajímavé postřehy, snižují její kvalitu někdy poněkud zjednodušující, anachronické či zbytečně patetické pasáže. Ve 2. a 3. kapitole se nachází množství silných ovšem nepřilíživě podložených tvrzení. Žádoucí by byla větší opatrnost při přenášení západoevropských poznatků. Obecně lze práci vytknout slabinu v oblasti logické struktury textu.

Text dále trpí formulační neobratností a bohužel se zdá, jakoby práci chyběla finální jazyková korektura (s. 2: „Jedná se ikonografické prameny...“, „Jednotlivé iluminace zachycují specifické projevy války a násilí s ohledem na českou šlechtu se nachází v obrazové příloze“; s. 6: „konkrétné dobou“; s. 13: „proměny mentálního evropského myšlení“; s. 13: „odlišnější osudy než malba a plastik“, „zslábla kontinuita i soutěžové napětí mezi ateliéry“; s. 16: „vyplívá“; s. 37: „nabýval do podoby svaté války“ atp.), nedostatky se objevují i v oblasti formální úpravy a citační normy. Nemístně zní užívání 1. osoby v plurálu. Nedůsledně je zacházeno s překlady cizích jmen (s. 24: Albretus Magnus, S. Bonaventura). Nepatřičně v kontextu 15. století působí zmínka na s. 11 o dobovém romantickém kultu rytířství. Na s. 55 není jasné, na jakém základě autorka odlišuje zbroj rytířskou od šlechtické.

Shrnutí: Autorka přes zmíněné limity prokázala schopnost zpracování teoretického textu založeného na vlastním historickém výzkumu. Práci proto doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 8. ledna 2019

.....
Zdeněk Beran